

2. naloga

Iskanje ničel funkcij

20. 2. 2008

Bisekcija

je metoda za iskanje ničel zveznih funkcij ($f(x)=0$). Bisekcijo lahko uporabimo, če ima zvezna funkcija f v krajiščih intervala $[a, b]$ različen predznak, saj mora imeti v tem primeru na tem intervalu vsaj eno ničlo. Postopek je naslednji

- izračunamo razpolovišče intervala $c = (a+b) / 2$
- izračunamo vrednost funkcije v tej točki $f(c)$
- če sta vrednosti $f(a)$ in $f(c)$ različnega predznaka potem postopek nadaljujemo na intervalu $[a, c]$, drugače na intervalu $[c, b]$.

Metoda je uporabna za iskanje ničel lihe stopnje, pri ničlah sode stopnje pa ne deluje. Metoda ima dobro stran, ker vedno najde korene v primeru lihih ničel, ima pa počasno

konvergenco. Število korakov n , potrebnih za natančnost ničle ε , je $n = \log_2 \frac{|a-b|}{\varepsilon}$. Če je na intervalu več ničel, bo bisekcija našla eno izmed njih.

1. naloga

Na intervalu $[-10,5]$ najdi vsaj eno ničlo naslednjega polinoma z bisekcijo

$$p(x) = 7.853 - 99.889x + 68.699x^2 - 12x^3$$

2. naloga

Poiščite vsa presečišča krivulj $f(x) = \operatorname{tg}(x)$ in $g(x) = x^2 - 1$ na intervalu $[0, 6\pi]$. Vrednosti naj imajo natančnost 10^{-6} .

Tangenta metoda oziroma Newtonova metoda

Ta metoda ima kvadratično konvergenco. Deluje tako, da v trenutnem približku za ničlo x_i postavimo tangento na krivuljo in nov približek za ničlo je presečišče tangente z x osjo.

Tangenta je $y = f'(x_i)(x - x_i) + f(x_i)$, presečišče z osjo x ima pri $x_{i+1} = x_i - \frac{f(x_i)}{f'(x_i)}$, ki je

nov boljši približek za ničlo funkcije $f(x)$ kot x_i . Če je začetni približek za ničlo kompleksno število, potem metoda poišče tudi kompleksne ničle.

3. naloga

S tangentno metodo poišči eno realno in eno kompleksno ničlo polinoma

$$p(x) = x^4 + 2x^3 + 1.5x^2 + 3x - 4.5$$